

Socijalizam danas

SPECIJALNO
IZDANJE

Glasilno Socijalističke radničke partije Hrvatske ISSN 1847-9421 • Trobroj 13 | 14 | 15 • Godina 2 • lip.-kol. 2011. • www.srp.hr

IZBORNI PROGRAM SOCIJALISTIČKE RADNIČKE PARTIJE HRVATSKE

Želimo slobodne građane jednakih mogućnosti

Uvodna riječ

U Hrvatskoj je i prije službenog početka kampanje otpočeo izborni krešendo dviju favoriziranih, ali za hrvatski narod svakako gubitničkih opcija – jedne krajnje konzervativne, pa i fašistoidne, koja nam je inaugurirala svo zlo u posljednjih dvadeset godina, i druge krajnje oportunističke, koja je za ljubav vladanja i vlasti posve srasla s tom matricom pa je, prema tome, i suodgovorna za teške prilike u zemlji. Riječ je, naravno, o HDZ-ovim i SDP-ovim koalicijskim opcijama. Njih je prema provjerenom konceptu vladavine kapitala, medijska industrija izvajala, jedne kao desne, a druge kao lijeve, a koji tobože izražavaju političke interese svih socijalnih grupacija i klasa, čime je eto zadovoljena građanska demokracija.

U javnosti tako vlada percepcija o nekakvoj desnici (HSP i srodne stranke), centru (HDZ, HSS) i ljevici (SDP, HNS, IDS i srodne stranke), ali stvarno stanje je, kao uostalom i stvarni efekti u političkom životu i ekonomskoj sferi, bitno drukčije. HSP, HDZ i srodne stranke pozicionirane su desno, a ostale parlamentarne opcije (SDP, HNS, IDS, Hrvatski laburisti i drugi) su centrističke. Ljevica nije zastupljena u parlamentu i njezin okvir u Hrvatskoj čine jedino SRP, uz još neke, stranački neorganizirane, političke grupacije (na sveučilištima i drugdje).

Međutim, u političkom nadmetanju za vlast, parlamentarne opcije glume nepomirljive suprotnosti. Jedni ne daju Hrvatsku ni za što, a drugi naravno traže promjene, ali bez ikakve definicije pa ostajemo zaglavljani tek u retoričkom rovu. Ali i ti verbalni dueli su degenerirali pa dok prepisuju programe jedni od drugih, u javnosti nude tek eto sebe kao nekakve "moralne političare" koji će, za razliku od "onih drugih", doista i napraviti nešto od obećanog. Međutim, sva oštrina njihova tobožnjeg (programskog) suprotstavljanja ostaje na terenu plitke ekonomske politike, odnosno tehnologije

vladanja i dodvoravanja eurokraciji, a ne dotiče ni za millimetar teren političke ekonomije, dakle suštinskih (kapitalističkih) proizvodnih odnosa i položaj radnika u njemu. Drugim riječima, radi se o istoj neoliberalnoj paradigmi zaštite interesa uskih vlasničkih slojeva i iluzija izgubljenih malograđanskih slojeva, i tko god od njih pobijedi na izborima, pobijedio je kapital. Svijet rada za njih je samo predizborno lovište u koga se demagoški zalijeću, nažalost do sada sa uspjehom.

Ta ista kapitalistička industrija informiranja (vladanja glavama) uspjela je spriječiti (sotonizacijom bivšeg socijalističkog sustava, rigidnim nacionalizmom, te promocijom potrošačkog hedonizma i nezaustavljivim jačanjem oportunizma u sustavu najamnog rada) da se radnička klasa organizira u svoju političku stranku i bori za svoje historijske interese i demokratski preobražaj cijelog društva, a ne da čeka kakve mrvice novih gazda i kaste na vlasti. To potvrđuje i sudbina SRP-a kao radničke i socijalističke partije koja ni nakon četrnaest godina nije došla do svijesti većine radnika i građana kod kojih izostaje politički angažman primjeren društvenim potrebama i prilikama. Kolike je štete od toga imao svijet rada, najbolje danas znaju deseci tisuća onih koji rade, a ne primaju plaću, stotine tisuća nezaposlenih od kojih većina do smrti neće promijeniti svoj položaj, preko milijun podčinjenih u kavezima najamnog rada i još toliko umirovljenika koji sa svojim crkavicama prehranjuju jedva i sebe, a primorani su i svoju djecu sada u odrasloj dobi, te svi koji vide kakva se vrata sutrašnjice otvaraju njihovoj djeci u svijetu nejednakosti, netolerancije i brige isključivo za profit tajkuna koji se kočopere na novinskim naslovnica i spremno nam objašnjavaju što je poduzetnički duh.

Restauracija kapitalizma u Hrvatskoj, kada je i on sam u svom razvijenom centru u raspadu, povijest će sigurno zabilježiti kao nelogičan i katastrofalan pokušaj, a zemlje periferije mogu se nadati tek razvoju nerazvijenosti i socijalnih problema koji su njihova neupitna skora perspektiva. Pri tome je traženje spasa u neravno-

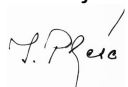
pravnoj EU Maastrichta tek pritiskivanje gasa prema tom ponoru. Nasuprot tome, Hrvatskoj je potrebna istinska tranzicija prema socijalno odgovornoj i efikasnoj ekonomiji, te punoj demokraciji, a ni efikasnosti ni demokracije ne može biti bez radničkog i društvenog samoupravljanja. Despotski odnos na radnom mjestu rezultira i despotskom državom, a to je ono što danas imamo u najgorem obliku.

Zato Hrvatska mora ovladati svojim razvojem, a ne ga tek prepuštati stranom kapitalu ili stihiji tržišnih spekulacija, kao do sada. Sadašnje političke opcije na vlasti i u parlamentarnoj opoziciji to nisu voljne, niti sposobne učiniti. Zato promjene na bolje može donijeti samo ona politička opcija koja je spremna zagaziti u duboke političke i strukturne promjene, a to znači ukinuti pretvorbu i privatizaciju i sankcionirati opljačkano, uključiti radnike u upravljanje poduzećima i neposredno odlučivanje građana o svojim životnim interesima, pokrenuti ekonomiju ubrzanog, usmjerenog i autonomnog razvoja koja će ovladati domaćim resursima i potrebama i biti spremna izvoziti, koja će doći do vlastitog dinamizma razvoja i osigurati punu zaposlenost radno aktivnog stanovništva.

Prepoznajte socijalizam! Da, socijalizam nema alternative. Ali to je proces, a ne stanje i može ga ostvariti samo radnička klasa, oslanjajući se na vlastiti politički instrumentarij. Dio tog projekta je i SRP te se na ovim izborima u tom smislu i obraćamo radnicima i građanima. Međutim, pristup različitih stranaka javnosti nije ravnopravan iz više razloga. Parlamentarne stranke koje su nas u ovo stanje i dovele imaju apsolutni monopol u tome, što je jasno svakome tko makar i neredovito lista barem dnevne novine, pa možemo očekivati da zapravo idemo ususret još jednoj izbornoj prevari i rezultatima koji neće legitimirati interese većine građana.

Ipak, Socijalistička radnička partija Hrvatske izlazi na parlamentarne izbore, samostalno i u svim izbornim jedinicama, beskompromisno zastupajući interese najširih slojeva radno ovisnog stanovništva. Ocjenjujemo da se biračko tijelo okreće alternativama i otvara prostor klasno profiliranoj ljevici (posljednja anketna istraživanja pokazuju da birači u rekordno visokom postotku preferiraju manje i vanparlamentarne stranke, uz postojani veliki dio birača koji još nije odlučio hoće li izaći na izbore).

Očekujemo Vašu potporu, kako tijekom kampanje, tako i na glasačkom mjestu. Treba li se plašiti da je to bačen glas? Nikako! Svaki glas za SRP je doprinos borbi za drukčiju Hrvatsku, za društvo slobodnih građana jednakih mogućnosti, za ljepšu i sigurniju budućnost naše djece.

Ivan Plješa, dipl.oec.,
Predsjednik SRP-a

Kakva smo mi stranka?

Socijalistička radnička partija Hrvatske (SRP) je idejno politička i usmjeravajuća snaga radničke klase, svih radnih ljudi koji žive od svoga rada, u njihovoj borbi za prevladavanje kapitalističkih proizvodnih i društvenih odnosa te uspostavljanje mogućeg socijalizma, na osnovama samoupravljanja, kakav će se u 21. stoljeću rađati iz svjetskih i epohalnih društvenih kretanja i promjena pa u toliko neće zaobići i Hrvatsku, tim više što Hrvatska u tome već ima svoja povijesna iskustva.

U sadašnjoj fazi borbe, Socijalistička radnička partija artikulira neposredne i povijesne interese radničke klase, za oslobođenje od ekonomske, socijalne i političke podčinjenosti, bori se za vodeću društvenu ulogu radničke klase i njen preobražaj od sadašnjih najamnih radnika u slobodne stvaraoc materijalnih i duhovnih dobara, koji će odlučivati o uvjetima društvenoga rada, i o javnim poslovima u društvu, slobodnih pojedinaca, a time i emancipaciju svih društvenih slojeva.

Zašto tražimo Vaše povjerenje na izborima?

U Hrvatskoj se već dvadeset godina, pod lažnom parolom tranzicije prema efikasnoj tržišnoj privredi, demokraciji i suverenosti, zapravo restaurira kapitalizam periferije, koji je u odnosu na onoga u razvijenom centru nužno nehumaniji i neefikasniji pa su i rezultati suprotni od očekivanih.

Prvo, od ljudi sumnjivih moralnih vrijednosti i polu-obrazovanja, konstituirala se nova vlasnička klasa, koja je takozvanom pretvorbom i privatizacijom nelegitimno i bez realne naknade, preuzela bivše društveno vlasništvo u svoje privatno, razorila prethodno društvo relativne jednakosti i neposredne demokracije, kriminalizirala i dehumanizirala društvene odnose, te uspostavila sistem liberalne demokracije kao posebni oblik vladavine kapitala nad radom, lišavajući narod bilo kakvog ozbiljnijega utjecaja na uređenje društva i društvena kretanja.

Drugo, faktičke stvaraoc i vlasnike kumuliranoga društvenoga bogatstva, a to su radnici svih generacija, razvlastila i ostavila bez ičega, te od vodeće snage društva prevela u običnu najamnu radnu snagu, na čijoj će niskoj cijeni rada i bešćutnoj eksploataciji jačati svoje vlasništvo i svoju političku moć, a radnike i sve radne slojeve siromašiti materijalno i duhovno. Time se društvo podijelilo na dvije velike međusobno suprotstavljene klase, čiji proturječni interesi usporavaju rast proizvodnih snaga društva i upropaštavaju kvalitetu življenja.

Treće, inaugurirala se neoliberalna privatno-korupti-

vna ekonomija, koja sve podređuje interesu privatnog profita i akumulaciji kapitala za njene vlasnike, a na štetu unajmljenih radnika, socijalne sigurnosti ljudi i zapošljavanja i koja ne osigurava zadovoljavajuću stopu rasta iz koje bi se mogla alimentirati nužna domaća potrošnja i zaposliti radno aktivno stanovništvo, što generira nezaposlenost, zaduživanje u inozemstvu koje se ne može vraćati, siromaštvo i sveopće društveno zaostajanje.

Zahvaljujući tim kontrarevolucionarnim i anticivilizacijskim procesima Hrvatska je već dvadeset godina u recesiji. Samo u prvih osam godina, izgubila je četiri i pol BDP-a, a ni do dana današnjega nije dostigla proizvodnju iz devedesete. Naročito se smanjila industrijska proizvodnja, što je glavno izvorište rasta nezaposlenosti i nepovoljne strukture BDP-a, u čijem ostvarivanju pada učešće industrije, a rastu administrativne i tradicionalne financijske usluge što je tipično za nerazvijene zemlje trećega svijeta, koje restrukturira multinacionalni kapital iz razvijenog kapitalističkog centra prema svojim potrebama i zahtjevima (razvoj nerazvijenosti).

Dramatično je smanjena i poljoprivredna proizvodnja. Uništena su velika poljoprivredna dobra na kojima se jedino i mogu koristiti moderne agrotehničke mjere, a seljake se usiljeno prevodilo u farmere, pa sada grcaju u dugovima, a njihovu proizvodnju nitko ne preuzima dok trgovački lobiji uvoze poljoprivredne proizvode izvana.

Glavni problem Hrvatske privrede danas je njezina potpuna dezartikulacija jer su njeni najvrjedniji industrijski pogoni i gotovo sve banke preuzeti od stranih multinacionalnih korporacija i banaka i specijaliziranih sa stanovišta njihovih interesa, a ne iznutra, pa ti pogoni nedovoljno razmjenjuju sa domaćom privredom i umanjuju njenu homogenost, što uvjetuje odljev multiplikativnih učinaka u inozemstvo i nejednaku međunarodnu razmjenu, pa kao takva ne može ovladati domaćim resursima i tržištem, a kamoli vanjskim, ne može ostvarivati potreban autodinamizam u razvoju već ovisi o stranim centrima moći. Umjesto na autocentričnu i autodinamičnu (ali ne i autarkičnu!) strategiju razvoja, sa kontroliranom dopunom stranih ulaganja, razvojna i ekonomska politika vlade usmjerena je isključivo na strane ulagače (eksploatatore), što je apsurd. Nema ni dovoljno investicija u domaće pogone pa proizvodnja i tehnološki zaostaje, što je trajni razlog recesije. Dug prema inozemstvu narastao je s 3,4 milijarde dolara iz devedesete na 45 milijardi eura.

Od suverenosti, naravno, nema ni traga. Prepisuju se zakoni iz Brisla. Umjesto istinske demokracije imamo barbarsku i politokratsku „demokraciju“, koja se svodi na izlazak građana na izbore svake četiri godine. U međuvremenu, hijerarhijski kapital-odnos proizvodi atmosferu straha (na radnom mjestu i u privatnom ži-

votu) te uvjetuje oportunistički refleks kod građana koji su davno prestali biti subjekt odlučivanja.

Glavno pitanje koje se nužno nameće je pitanje: u čijem se interesu taj povijesni zaokret ostvaruje? Posve je jasno da to nisu radnici, ni ostali radni slojevi, a koji čine pretežnu većinu društva. Radnicima je oduzeto pravo da upravljaju svojim minulim i tekućim radom, odnosno društvenim poduzećima, pa ispada da oni u prošlosti nisu ništa stvarali, a niti će u budućnosti stvarati za sebe nego za drugoga. Mnogi od njih (700 tisuća) ostalo je bez gologa radnog mjesta ili su umirovljeni sa sramotno niskim mirovinama. Najšire mase lišene su do tada dostignute kvalitete života, i sada uglavnom preživljavaju s niskim plaćama i mirovinama, nesigurnim radnim mjestima, nedovoljno socijalnom zdravstvenom zaštitom, mnogi nezaposleni (320 tisuća), a jedan dio je u klasičnom siromaštvo koje je iz ovih prostora bilo iščezlo. Mladi i školovani ljudi uglavnom napuštaju Hrvatsku.

Profitirala je tek nova uska vlasnička tajkunska klasa, inaugurirana od bjelosvjetskih hohštaplera i podzemnih tipova, djela tehnobirokratske kaste koja je na žalost počela nastajati još u onom socijalizmu, bezličnih malograđana koji osim egoističnog interesa ne prepoznaju niti jedan drugi te dio nove tehno-birokratske strukture i nove inteligencije koju kapitalizam korumpira radi svoje reprodukcije. Sve to skupa čini desetak posto društva, a svi ostali su gubitnici i to sve veći sa svakom novom generacijom.

Sa ovim stanjem i procesima ne smijemo se miriti! Ali što činiti, na koje se političke snage osloniti? Stranke tzv. desnog i lijevog centra koje su se do sada smjenjivale na vlasti, do guše su upletene u taj novi poredak. HDZ je njegov glavni arhitekt i izvođač, sa osloncem na domaće tajkune iz svojih redova i „velikih Hrvata“, a koalicija sa SDP-om na čelu, uz sitno gundanje, samo se u to uklopila i toj tajkunizaciji dala još i internacionalni karakter.

Svi oni nisu ni voljni, ni kadri ponuditi alternativu koja bi Hrvatsku izvukla iz pogubne restauracije kapitalizma periferije i njezine svojevrsne kolonizacije. Opčinjeni svojim specifičnim i lukrativnim interesima, oni su uvjereni da Hrvatska ide pravim putem i da će svi njeni problemi biti riješeni potpunim integracijama u imperijalne saveza (EU i NATO). Činjenice govore posve obrnuto. Naime, sadašnje teško stanje hrvatske privrede nije posljedica stanja koje je prethodilo (socijalističke strukture) nego obrnuto, posljedica je tzv. tranzicije, odnosno restauracije i prodora kapitala iz razvijenog centra koji je na razaranju zatočene strukture, gradio novu, ali prema svojim, a ne prema zahtjevima nacionalne ekonomije. Zapravo Hrvatska više ni nema nacionalne ekonomije. Formalnim uključivanjem u EU Maastrichta, ti negativni trendovi specijalizacije iz centra samo bi se nastavili i to još intenzivnije.

Zato nerazvijene zemlje periferije, sa kojima su se izjednačile tranzicijske zemlje, među kojima je i Hrvatska, moraju modelirati svoju autentičnu strategiju razvoja, i istovremeno se boriti za promjenu neravnopravnih međunarodnih ekonomskih odnosa, kako bi se na taj način štitile od negativnih utjecaja razvijenog kapitalističkog centra. Nerazvijeni, dakle trebaju stvarati svoje saveze. Prepuštajući se pak samo tokovima globalizacije koju provodi multinacionalna korporacija kao svjetsko poduzeće, pa čak i uključivanje u (klasno i nacionalno) neravnopravne saveze, bez homogene domaće privredne strukture građene pretežno iznutra, te snažnoga domaćeg poduzeća i banke, samo je pritiskivanje gasa prema razvoju nerazvijenosti, a upravo to čini naša kasta na vlasti u kojoj nema ni jednog ozbiljnog ekonomista.

Hrvatska mora ovladati vlastitim razvojem, a ne ga u potpunosti prepustiti drugima (što se događa u tzv. slobodnom tržištu na kojem vladaju jači, često i tek samo politički moćniji), mora se usredotočiti na korištenje komparativnih prednosti svojih neprocjenjivih ekoloških resursa (mora, pitke vode, plodne zemlje, relativno očuvane flore i faune, nezagađenog okoliša i očuvanog prostora), svojih kulturnih dobara i dostignuća (spomenička baština, kultura, znanost), a još i više ljudskih potencijala (osposobljavanja ljudi, prije svega za najsofisticiranije, intelektualne poslove) i doći do privredne strukture, koja osigurava vlastiti dinamizam razvoja. To se ne osigurava slobodnim kretanjem kapitala bez vlastite strategije i usmjeravanja razvoja, pa ni prostim uključivanjem u Evropsku uniju. Hrvatskoj je tek sada, nakon potpunog kraha neoliberalne restauracije i pada proizvodnje, potrebna istinska tranzicija, ali iz te neoliberalne, stihijske, socijalno neosjetljive, i neznanstvene ekonomije kasarnskog rada, partitokratske i lobijatrijske demokracije (barbarske „demokracije“), u socijalno odgovorno, znanstvenu i društveno usmjeravanu ekonomiju, s osloncem na stvaralačku energiju svih koji rade, njihovim učešćem u odlučivanju o uvjetima, procesom i rezultatima rada. Dakle, istinske demokracije koje ne može biti bez radničkog i društvenog samoupravljanja. Primarno izvoriste produktivnosti SRP vidi u suodlučivanju i samoupravljanju radnika.

Nositelj razvoja u 21. stoljeću ne može biti kapitalistička klasa i njeni uski interesi, dakle, kapital uz najamno podčinjavanje rada, kako iz sebičnih interesa sebi tepa ta elita, već radnička klasa, odnosno rad svih ljudi organiziranih kao asocijacija. Kapital mora služiti radu, a ne rad kapitalu. Bez demokracije u procesu rada na radnom mjestu (ekonomska demokracija), ne može biti ni demokracije u društvu. U dosadašnjoj povijesti politička demokracija bez ekonomske je samo politički oblik vladavine kapitala nad radom i narodom, a što mi danas u najgorem obliku imamo u Hrvatskoj.

Ključno je dakle društveno pitanje, čija je tvornica,

odnosno tko njome upravlja? Vlasništvo nad tvornicom daje odgovor na pitanje u kakvom se odnosu proizvođači, a od toga zavise i odnosi u razmjeni, raspodjeli i potrošnji, dakle, cjelokupni odnosi u društvu. Ako je tvornica kapitalistička, ne može biti demokracije na radnom mjestu pa je ne može biti ni u ostalim segmentima socijalnih odnosa. Stoga je socijalizacija (podružtvljenje), a ne privatizacija sredstava za proizvodnju, temeljni zahtjev koga postavlja Socijalistička radnička partija, kao politička organizacija radnika i svih radnih slojeva, i u tome očekuje njihovu potporu na izborima.

To nipošto ne znači da ćemo ukinuti svaki oblik privatnog vlasništva nad proizvodnim sredstvima. Naprotiv, sve dok u društvu bude manjak radnih mjesta, stimulirat ćemo osobni rad privatnim sredstvima, malo poduzetništvo, a naročito u uslugama i obiteljskim gazdinstvima na selu, ali ćemo utemeljiti društveno vlasništvo i samoupravljanje kao vladajući odnos, naročito u velikim poduzećima, koja nose razvoj i stvaraju prostor za slobodni rad. U srednjim i većim privatnim poduzećima, uvest ćemo suodlučivanje radnika (zajedno s vlasnikom kapitala), kako bi gruboj obespravljenošću i eksploataciji radnika zauvijek rekli zbogom. Ako privatne tvrtke dođu pred stečaj ili likvidaciju, osigurat ćemo automatsko uvođenje punog samoupravljanja kao prvi korak sanacije, umjesto stečajnih uprava.

Prema tome, do krupnih promjena mora, dakle, doći prije svega na terenu političke ekonomije, odnosno, temeljnih proizvodnih odnosa, a ne samo na terenu razvojne i plitke dnevne ekonomske politike, oko čega se samo sada vodi čarka između aktualne pozicije i opozicije, jer ni jedni ni drugi nisu za promjenu temeljnih ekonomsko-političkih odnosa. Priča mora poći od tzv. pretvorbe. Pretvorba mora biti ukinuta, a imovina vraćena na upravljanje onima koji su je stvorili. To je kamen temeljac dekriminalizacije društva i nove ekonomije brzog razvoja. Te promjene, pak, po svojoj političkoj prirodi može ponuditi samo istinska, klasno profilirana, ljevica, a u Hrvatskoj je to jedino –Socijalistička radnička partija Hrvatske.

Osnovne strateške smjernice

1. Puna zaposlenost (aktiviranje punog radnog potencijala)

Cijelo radno aktivno stanovništvo treba osigurati da radi. Zbog svojih socijalnih i privrednih posljedica puna zaposlenost ima apsolutno prioritet pred svim ciljevima. U suvremenoj i složenoj tržišnoj privredi pojedinac to ne može uvijek sam ostvariti. Zato je društvo (država) planiranjem razvoja dužno osigurati pravo i potrebu rada.

2. Ekonomska demokracija kao temelj pune demokracije (oslobađanje rada)

Ekonomska demokracija je demokracija na radnom

mjestu, a znači da svatko tko radi i sudjeluje u odlučivanju. Tamo gdje je nužan kolektivni rad, nužno je i društveno vlasništvo nad sredstvima za proizvodnju i samoupravljanje, ili suodlučivanje radnika kod drugih oblika vlasništva (privatno, mješovito, zadružno i državno) kao prelazni oblik prema punom samoupravljanju.

Uspostavom društvenog vlasništva i samoupravljanja sadašnja politička demokracija kao posebni oblik vladavine kapitala produbila bi ekonomskom i socijalnom demokracijom, i dobiva tako novi sadržaj, čime se uspostavljaju osnovni elementi buduće izravne (socijalističke) demokracije. Time se oslobađa ogromna energija rada zarobljena u dosadašnjem najamnom odnosu.

3. Ekonomija brzog razvoja

Ekonomija brzoga rasta temelji na tržištu kao osnovnoj činjenici, ali usmjeravana i usklađivana prema društvenim ciljevima i potrebama, primjeni znanosti i učešću zaposlenih u upravljanju, čija stopa rasta osigurava zapošljavanje svih radno aktivnih stanovnika, tehnološki napredak i permanentan rast životnog standarda svih članova društva. Ekonomici brzog razvoja povratno pozitivno pridonosi puna zaposlenost i puna demokracija.

4. Ukidanje pretvorbe i privatizacije te sankcioniranje pljačke društvene imovine

Nelegitimno i nezakonito podržavljenu i privatiziranu imovinu (poduzeća), vratiti na upravljanje zaposlenima, čime se pluralizmom vlasničkog oblika ponovno uspostavlja društveno vlasništvo i samoupravljanje, odnosno ekonomska demokracija u procesu rada za sve zaposlene i otpočinje proces dekriminalizacije cijelog društva.

5. Neposredna demokracija i decentralizacija vlasti (dokidanje monopolne uloge političkih stranaka)

Jačanje neposrednih oblika ostvarivanja životnih interesa građana (odlučivanje na zborovima građana, delegatski sistem, interesno organiziranje, referendum), u odnosu na posredno odlučivanje (politiziranje interesa), vodi ka smanjenju uloge političkih partija (slomu partitokracije) i potpunoj decentralizaciji političkog sistema vlasti (eliminiranje etatizma) koji se počinje graditi „odozdo“, na temeljnoj ulozi općina, gradova i regija, a ne „odozgo“.

6. Nova kultura življenja

Organizirati život u područstvenoj i zaštićenoj prirodnoj sredini, besplatnom obrazovanju, punoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, dostojanstvenim mirovinama u trećoj dobi života, uz dostupnost kulturnih dobara, sporta i rekreacije za sve građane.

7. Regionalne integracije i međunarodni pokreti

Povezivati se sa zemljama u okruženju, sličnih razvojnih i interesnih sfera, sa zemljama trećega svijeta i zalagati se za buduću ujedinjenu Evropu rada i naroda, a protiv imperijalističke EU i NATO-a.

8. Antifašistička Hrvatska

Zavnohovska i otvorena Hrvatska, a protiv svih oblika uskogrudnog nacionalizma, neoustaštva i simbola tzv. NDH.

Kakvu Hrvatsku želimo?

1. Hrvatska kao republika svih svojih građana koji u njoj žive i stvaraju, u kojoj postoji vladavina zakona i neovisno, od vlasti i od političke moći odvojeno, sudstvo.

2. Društveno, ekonomsko i političko uređenje koje temelji na ekonomskoj demokraciji, samoupravljanju i suodlučivanju zaposlenih, kao temeljnoj pretpostavci svake demokracije i slobode, političke, socijalne, moralne i koja eliminira eksploataciju ljudi i oslobađa rad.

3. Pluralizam vlasničkih oblika, ali sa društvenim vlasništvom kao temeljnim oblikom.

4. Robnom proizvodnjom, ali društveno usmjerenom i tržišno reguliranom i koja sve više poprma obilježja socijalističke proizvodnje (društveno planiranje).

5. Duboka decentralizacija sadašnjega oblika vlasti u Republici Hrvatskoj prema povijesnim regijama (najviše 7) te općinama i gradovima kao temeljnim oblicima ekonomskog i društvenog organiziranja (najviše 150) iz kojih izrasta dvodobni Sabor sa svojim izvršnim tijelima, koji je zadužen za ostvarivanje prava i istinskih sloboda građana, ekonomsko politički sistem, strateška pitanja razvoja, srednjoročno i dugoročno planiranje na razini Republike, vanjsku politiku i obranu, jačanje neposredne demokracije nad posrednom, što izravnije odlučivanje građana o svim važnim životnim pitanjima, pri čemu će do punog izražaja dolaziti inicijative i odlučivanje ljudi u naseljima, općinama, gradovima i regijama.

6. Obavezno sindikalno organiziranje svih zaposlenih.

7. Kao društvo u kojem će se poštivati vjerske slobode i prava vjernika, i puna ravnopravnost svih konfesija, kao i pravo pojedinaca da ne vjeruje, i u kome će se dosljedno provoditi princip odvojenosti crkve od države (sekularizam), što u Hrvatskoj danas nije slučaj, te ukidanje svih elemenata konkordata (npr. ispuštanje vjeronauka u predškolskom i školskom sustavu, revizija ugovora s Vatikanom).

8. Široka mogućnost civilnog organiziranja građana, kao naročitog izraza neposredne demokracije i društvenog djelovanja.

9. Solidarna izgradnja stanova za zaposlene i obavezno izdvajanje djela dobiti za stambenu izgradnju (interni stambeni fondovi), kao i povoljnije uvjete kreditiranja, te još osigurati i proračunska sredstva za socijalno nezbrinute.

10. Neposredna kontrola građana nad informiranjem i medijima (interesna zajednica društvenog informiranja).

11. Potpuna zaštita prirodnog okoliša (zraka, zemlje, mora, šuma, rudnog blaga, rijeka i jezera) i kulturnog nasljeđa kao općega dobra, koje jednako služi svima od svih oblika prekomjernog korištenja i privatne eksploatacije, te planska izgradnja novih naselja i očuvanje napuštenih.

12. Solidarni mirovinski sustav u kome će mirovine biti usklađivane sa redovnim plaćama i iznositi najmanje 80 posto od prosječne plaće i osiguranje nacionalnih mirovina za ljude koji nemaju radnoga staža, a stariji su od 65 godina.

13. Obavezni i besplatni predškolski odgoj i osnovno obrazovanje, srednjoškolsko i visoko obrazovanje uz osiguranje svih uvjeta učeničko studentskog standarda i sistema stipendiranja.

14. Besplatna (solidarno financirana) zdravstvena zaštita za sve kategorije građana i povećanje standarda zdravstvene zaštite.

15. Dostupnost kulturnih dobara svim građanima, briga za knjigu, glazbu, likovnu umjetnost, film i institucije kulture, te uvođenja statusa kulturnog stvaraoča (jedno naselje-jedan dom kulture).

16. Primjerenu mrežu sportskih objekata, koji će omogućiti da se sva omladina i starija populacija, bavi sportom i rekreacijom (jedno naselje – jedan sportski centar).

17. Aktivnu ulogu društva u zapošljavanju svih radno sposobnih stanovnika i obavezna novčana naknada za nezaposlene.

18. Dječji doplatak za svako dijete prema imovinskom cenzusu roditelja, od rođenja do završetka redovnog školovanja.

19. Neposredno upravljanje građana, obrazovnim i kulturnim ustanovama, sportskim objektima i djelatnostima

20. Zaštita i socijalno zbrinjavanje svih hendikepiranih

i invalida, te izjednačavanje primanja ratnih invalida bez obzira u kojemu su ratu stekli invaliditet.

21. Reafirmaciju povijesne uloge NOB-a, obnovu svih antifašističkih spomenika i spomen-obilježja, te zabranu znakovlja i širenje ideologije na kojoj je počivala tzv. NDH.

22. Automatsko priznavanje državljanstva svim njezinim građanima iz 1990., organizirani povratak svih izbjeglih i prognanih u svoje domove, te povrat imovine i prava, po bilo kojoj osnovi oduzete.

23. Dosljedno kažnjavanje svih ratnih zločina bez obzira sa koje su strane počinjeni.

24. Svestrana privredna, kulturna i druga suradnja država slijednica AVNOJ-ske Jugoslavije, kako bi se sankcionirale posljedice građanskoga rata i ponovno uspostavili uvjeti mira i napretka na ovim prostorima.

Mjere razvojne i ekonomske politike

1. Utemeljiti Zavod za društveno (ekonomsko) planiranje. To je ključna reforma institucionalne infrastrukture koja povezuje znanstvena, multidisciplinarna istraživanja i političku praksu te tako i jedno i drugo stavlja optimalno u funkciju društvenog razvoja. Ono mora biti demokratsko, tj. iako je obavezujuće za subjekte politike, ne obavezuje i ne ograničava slobodu pojedinaca i poduzeća.

2. Donijeti Strategiju razvoja, koja će se zasnivati na otvorenosti prema svijetu (izvozu), ali uz privrednu strukturu građenu iznutra, polazeći od domaćih potreba i resursa, te kontroliranog uvoza, kako bi se ograničilo prelijevanje multiplikativnih učinaka u inozemstvo, homogenizirala domaća privreda sa vlastitim dinamizmom razvoja, ovladalo najprije domaćim tržištima i smanjilo ovisnost od svjetskih centara moći.

3. Donijeti četverogodišnji plan razvoja Hrvatske i svih općina gradova i regija, koji će osigurati rast od prosječno 8 posto godišnje i stvoriti najmanje 200 tisuća novih radnih mjesta.

4. Razviti novu privrednu strukturu u kojoj će industrija imati centralno mjesto sa najmanje 40 posto udjela u strukturi BDP-a, a u njoj, informatizacija, nužni dio teške industrije i brodogradnja, turizam, moderna poljoprivredna proizvodnja s komplementarnom prerađivačkom industrijom, šumarstvo, građevinarstvo, pomorstvo i intelektualne usluge, uz adekvatno oblikovanje energetike, prometa, vodoprivrede i bankarstva.

5. Plansko uspostavljanje polova razvoja (reprodukciji

jskih cjelina) najprije po regijama i općinama, a neke i na nivou Republike kao cjeline, a u skladu sa njihovim komplementarnim prednostima, oko kojih će se okupljati komplementarne djelatnosti, međusobno razmjernjivati, ravnomjerno razvijati sve dijelove zemlje i pridonositi homogenizaciji nacionalne ekonomije, kao i njenom ovladavanju domaćim tržištem i domaćim potrebama.

6. U cilju homogenizacije nacionalne ekonomije, neke sektore i djelatnosti, treba mjerama ekonomske politike podržavati, a to su prije svega poljoprivreda, brodogradnja, turizam, kao i one djelatnosti koje pretežan dio svojih prihoda ostvaruju na inozemnim tržištima.

7. Zaustaviti rasprodaju državnih poduzeća, zemlje i imovine. Donijeti Zakon o ukidanju pretvorbe i privatizacije i Zakon o društvenim korporacijama, koji će omogućiti da se sa podržavljena poduzeća i neligitimno i nezakonito privatizirana državna imovina prenese na upravljanje zaposlenima, uz adekvatno sankcioniranje realno uloženog novca građana.

8. Sanirati i osposobiti novo uspostavljene društvene korporacije i osposobiti ih za slobodni tržišni nastup (refinanciranje dugova, opskrba trajnim obrtnim sredstvima i modernizacija), kako bi domaća poduzeća postala glavni nosioci razvoja, a u skladu sa srednjoročnim planom razvoja.

9. U skladu sa ciljevima srednjoročnog plana razvoja, pokrenuti osnivanje novih poduzeća u društvenom i drugim oblicima vlasništva.

10. Pokrenuti snažan investicijski ciklus u skladu sa potrebama srednjoročnog razvoja čiji nosioci moraju biti domaća poduzeća, a tek dopunski i kontrolirano strana ulaganja. Investicije se najprije moraju odnositi najprije na obnovu i modernizaciju postojećih kapaciteta, a potom na nove pogone i novu proizvodnju.

11. Okrupnjavanje poljoprivredne proizvodnje, obnovu i jačanje velikih kombinata i povezivanje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva s njima. Stimuliranje poljoprivredne proizvodnje kako bi se smanji uvoz proizvoda koje se mogu proizvoditi u zemlji i osigurati izvoz poljoprivrednih proizvoda u treće zemlje.

12. Donijeti novi Kolektivni ugovor u kome se polazi od rada, kao ključne kategorije u proizvodnji, razmjerni i raspodjeli, osigurali optimalni uvjeti rada, i raspodjele u skladu sa osobnim doprinosom u radu i opće društvene produktivnosti rada, povećanje standarda svih zaposlenih odgovornih sudionika u procesu rada, a ne najamne radne snage.

13. Raspodjela nacionalnog dohotka mora polaziti od stava da zdrave investicije generiraju akumulaciju i

štednju, što znači da njegova raspodjela mora biti u funkciji osnaženih produktivnih ulaganja, odnosno razvoja. Najmanje trećina društvenog proizvoda mora ići u investicije (napuštanje neoliberalnog fundamentalizma).

14. Ulaz stranog kapitala mora biti reguliran u skladu sa proporcijama srednjoročnog plana razvoja, a u strateškim granama isključen ili veoma ograničen (telekomunikacije, energetika, promet, banke). Strani kapital mora biti usmjeren na podizanje novih pogona, a samo iznimno na preuzimanje postojećih.

15. Kontrola uvoza (porezom na uvoz) i tim sredstvima reguliranje izvoza.

16. Kompletnu reviziju privatizacije hrvatskih banaka koja je napravljena mimo tada važećih zakonskih propisa, te donošenje novog Zakona o bankama kojim će se osigurati njihova reprivatizacija.

17. Jačanje uloge HBOR-a i njegovog usmjeravanja razvoja u nove projekte i nova poduzeća.

18. Kreditna politika u funkciji rasta proizvodnje i zaposlenosti i izvoza, a ne uvoza i jačanja financijskog sektora na račun realnog sektora.

19. Monetarna politika mora osigurati racionalno funkcioniranje financijskog sistema i kratkoročne tržišne ravnoteže, kao uvjeta optimalnog privrednog razvoja. Stabilnost tečaja domaće valute treba temeljiti na odnosu uvoza i izvoza, a ne samo na restrikcijama monetarne mase i prekomjernim deviznim rezervama (napuštanje monetarizma). Monetarna politika mora biti dio ekonomske politike, a ne funkcionirati odvojeno (to u cjelini pretpostavlja da središnja banka i dalje zadržava stabilnost cijena kao svoju temeljnu zadaću, te ostaje bez mogućnosti kreditiranja državne potrošnje).

20. Odvojiti opću državnu potrošnju od zajedničke (društvene djelatnosti), tj. opću potrošnju financirati porezima, a zajedničku doprinosima i razmjernom rada kada to bude moguće, kako bi se osigurala kontrola od strane zaposlenih. Poreze iz sfere potrošnje djelomično prebaciti u sferu dohotka, odnosno dobiti, kako društvena potrošnja ne bi povećavala troškove proizvodnje i kako bi bila u skladu sa mogućnostima, odnosno novostvorenom vrijednošću. Supstituirati porez na dodanu vrijednost, koji opterećuje i još nerealizirane transakcije, sa porezom na promet.

Izborni program usvojen na Sjednici Glavnog odbora SRP-a u Zagrebu, 2. listopada 2011.

Radničko samoupravljanje i
suodlučivanje

Zaštita općeg
dobra

Antifašizam

Ekonomsko
planiranje

Besplatno zdravstvo i
školstvo

Ukidanje povlaštenih
saborskih mirovina

Sekularizam

Reindustrijalizacija

Revizija privatizacije
banaka

Suspenzija Zakona o
pretvorbi i privatizaciji

Protiv Evrope
kapitala

Solidarno financiranje
mirovina

SAMO NEKA ONI KUKURIČU I KUKULELEČU, MI BIRAJMO RADNIČKO SAMOUPRAVLJANJE

Osnivanje regija

Ukidanje povlaštenih
saborskih mirovina

Istupanje iz NATO-a

Protiv Evrope
kapitala

Antifašizam

Društvo bez
diskriminacije

Interni stambeni
fondovi

Sekularizam

Zaštita općeg
dobra

Reindustrijalizacija

Revizija privatizacije
banaka

Ekonomsko
planiranje

Besplatno zdravstvo i
školstvo